

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
"ЖЕТІСУ ОБЛЫСЫНЫҢ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР
ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУДЫ РЕТТЕУ
БАСҚАРМАСЫ" МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІНІҢ
"АЛАКӨЛ ОРМАН ШАРУАШЫЛЫҒЫ"
КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

№ 87

20 25 ж. " 19 " 05

Жетісу облысы табиғи ресурстар
және табиғатты пайдалануды
реттеу басқармасы ММ-нің басшысы
Е.Мырзабекке

Орман-табиғаттың баға жетпес байлығы, тіршіліктің қайнар көзі. Оны сақтау қорғау –әрбір орман маманының абыройлы борышы. Осы орайда Сізге

«Алакөл орман шаруашылығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі тарапынан атқарылған жұмыстары туралы хабарлауды жөн көрдік. 2025 жылдың мамыр айының 14-ші жұлдызында. Ұшарал орманшылығына қарасты:

-№10 орам- 11, 13, 15, 16, 22, 23, 25-28 телімдерінде,

-№38 орам- 1 телімінде,

-№40 орам- 2 телімінде,

-№42 орам- 6, 7, 9, 12 телімдерінде,

-№44 орам- 4 және 10 телімдерінде

жалпы көлемі 100 гектар орман қоры жерінде жапырақ кеміргіш зиякес жәндіктерге қарсы күрес шаралары жүргізілді.

Зиянкестердің таралуының алдың алу мақсатында «Диурон» улы-химиялық препараты қолданылып, жер үсті әдісімен биологиялық өңдеу жұмыстары толық әрі сапалы түрде орындалды. Бұл шаралар орман алқаптарындағы ағаштардың өсуіне қолайлы жағдай жасап, экожүйенің табиғи тепе-теңдігін сақтауға ықпал етті.

Мекемемізде орман зиянкестері мен ауру ошақтарын уақтылы анықтап, олардың таралуына жол бермеу мақсатында жүйелі түрде мониторинг және зиянкес түрлері мен жұқпалы аурулар тіркелген жоқ.

Жорғарыда аталған жұмыстар Қазақстан Республикасының «Орман кодесі» және орман қоры қоғау жөніндегі нормативтік-құқықтық актілер талаптарына сәйкес жүргізілгенін мәлімдей отырып, алдағы уақытта да табиғатты сақтау жолында белсенді қызметімізді жалғастырамыз.

Қосымша: (фото және видео материалдар)

Мекеме директоры

Ғ.Ә.Жақанбаев

Орын: А.Мадиев
Тел: 2-24-35

БҰЙРЫҚ

16.05.2025 ж

Үшарал қаласы

ПРИКАЗ

№ 34 -н

город Ушарал

**Қарағаш мұр көбелегіне
қарсы химиялық өндеу
жұмыстарын жүргізу
туралы**

2025 жылдың орманды қорғау жұмыстарының жоспарына сәйкес қарағаш мұр көбелегіне қарсы химиялық өндеу жұмыстарын сапалы жүргізу мақсатында

БҰЙЫРАМЫН:

1. Орман зиянкестеріне жер үсті өндеу арқылы химиялық күрес жүргізу жобаға сәйкес жасалсын.
2. Мекеме директорының орынбасары. А.Мадиевқа жүктелетін міндеттер:
 - жергілікті тұрғындарды және орман пайдаланушыларды авиациялық өндеу жүргізу туралы уақыты мен орнын бұқаралық ақпараттар арқылы хабарлау;
 - Авиакөлік тұратын және құрал жабдықтардың, препараттардың сақтайтын орнын күзетін ұйымдастыру;
 - өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету, жеке басының гигиенасы және алғашқы медициналық көмек көрсету;
 - орындаушыны химиялық өндеуге жататын орман алқаптарын көлік арқылы таныстыру;
 - орындаушыға орман зиянкестерінің ошақтарының шекараларын GPS-навигатор арқылы анықтау;
 - орындаушының қызмет көрсету технологиясын сақтау, жүргізген жұмыстың сапалығын қадағалау жеке қауіпсіздігі және экологиялық талаптарды сақтауды қадағалау.
3. Орманшы А.Терекбаевқа жүктелетін міндеттер: химиялық өндеуге қатысатын барлық қызметкерлерге техникалық қауіпсіздік нұсқамасын жүргізу;
4. орман патолог инженері А.Көшекбаевқа жүктелетін міндеттер:
 - орман зиянкестерінің ошақтарын алдын ала тексеру, тұрақты қадағалау, фото-видео түсірілімдер жасау;
 - өсімдіктерге фенологиялық бақылау жүргізу;
 - өндеу жұмыстарының журналын жүргізу;

- химиялық өңдеу жұмыстарының биологиялық әсерін, тиімділігін анықтау.
5. ОӨСС-ның 2-ші тип бөлімінің басшысы Ж.Оразалиновтың жүктелетін міндеттер:
- химиялық өңдеу жұмыстарына қызмет көрсетуге байланысты қосымша жұмыстарды қамтамасыз ету;
 - диурон негізінде өңдеу жүргізетін ерітіндіні дайындау және автокөлікке тиеу, су тасу, апаратты ретке келтіру барысында орындаушы мен орман шаруашылығы арасында акт толтыруды жасау;
 - орындаушы босаған ыдыстарды жою жұмысын бақылау;
 - жұмыс жүргізу үшін бар техниканы және қосымша жұмысшыларды қосуды ұйымдастыру.
6. Бас есепші Қ.Жумагуловқа жүктелетін міндеттер:
- орман зиянкестеріне қарсы жер үсті өңдеу арқылы химиялық күрес жүргізу үшін мемлекеттік сатып алу қызметінің құжаттарын толық толтыру;
 - қызмет көрсету жұмыстарын қабылдап алу құжаттарын толтыру;
 - атқарылған жұмыстар, көрсетілген қызметтер үшін уақытылы ақысын төлеу.
7. Бұйрықтың орындалуын бақылау өз міндетіме қалтырамын.

Мекеме директоры

Ғ.Ә.Жақанбаев

**Қазақстан Республикасы «Жетісу облысының табиғи ресурстар және
табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы»
«Алакөл орман шаруашылығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі**

**Зиянкестерге қарсы химиялық тәсілмен атқарылған жұмыстардың
нәтижесін анықтау.**

№ 4 КЕСІМІ

16 мамыр 2025 жыл

Үшарал қаласы

1.Тексеру жүргізу үшін негіздеме: «Алакөл орман шаруашылығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі - Мекеме).

2.Тексеру объектісі: Үшарал орманшылығының Орман зиянкестері мен ауруларымен күресу жұмыстары.

Занды мекен-жайы: Жетісу облысы, Алакөл ауданы, Үшарал қаласы, Қонаев көшесі № 67. Мекеме директоры: Жақанбаев Ғалымбек Әскербекұлы.

3.Тексеру кезеңі: 2025 жылдың 15-16 шы мамыр аралығы.

4.Тексеруді жүргізушілер: Директор орынбасары А.Мадиев, Инженер орманпатолог А.Көшекбаев және өсімдік карантині жөніндегі инспектор Қ.Тайкенов.

Тексеру: Үшарал орманшылығының орманшысы А.Терекбаев, №1 айналымның орман шебері А.Барат, №2 айналымның орман шебері М.Мырзагулов және тұқымбақ шебері А.Баяндиновтың қатысуымен жүргізілді.

Тексеру барысында төмендегідей анықталды:

16.05.2025 жылғы Үшарал орманшылығының жалпы жер көлемі 8827 га орман орналастыру жобасының 1 том түсіндірме жазба бойынша Үшарал орманшылығының шегінде орман мастерлік учаскелеріне және орман айналымдарында №1 және №2 мастерлік учаске бойынша бөлінген. Қазақстан Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы қарашадағы №18-02/1003 бұйрығына сәйкес.

Орман зиянкестері мен ауруларының пайда болуы туралы ақпараттандыру жұмыстарының орындалуы: Үшарал орманшылығының орман күтушілері Н.Шибин, Б.Оспанов, А.Базекенов, Қ.Мухаметжановтың бекітіліп берілген орман қорының шегінде орман зиянкестері мен қауіпті ауруларының пайда болуына бақылау жасап және қандай да бір құбылысты байқап орман шебері А.Баяндинов, А.Барат, М.Мырзагуловқа 05 мен 10-шы мамыр аралығында жазбаша хабарлау жұмыстарын жүргізген. Орман шеберлері А.Барат, М.Мырзагулов, А.Баяндинов орман күтушілерінен хабарламаны алып, бүлінген учаскенің жай-күйін шұғыл түрде тексеру жұмыстарын жүргізіп, осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес дабыл қағу парағын толтырған және оны Үшарал орманшылығының орманшы А.Терекбаевқа жолдаған. Дабыл қағу парағын алғаннан кейін күнтізбелік үш күн ішінде бүлінген учаскені тексеріп, бүліну сипаты мен дәрежесін белгілеген. Зиянкестің немесе ауруды

қоздырушының түрін анықтаған. Бүлінген учаскелерді қарап-тексеру деректері осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес орманның бүлінген учаскелерін қарап-тексеру актісі толтырып, «Алакөл орман шаруашылығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – орман мекемесі) басшысына осы Қағидаларға 5 қосымшаға сәйкес орман зиянкестері мен ауруларының пайда болуы туралы дабыл қағу парағы қоса тіркеліп жіберілген.

Қорытынды: Үшарал орманшылығының №10 орам 11, 13, 15, 16, 17, 19, 22, 23, 25-28 телімдері, №38 орам 1 телім, №40 орам 2 телім, №42 орам 6, 7, 9, 12 телімдері, №44 орам 4, 10 телімдеріне жалпы аумағы 100 га орман қоры жеріндегі қарағаш ағаштарына жапырақ кеміруші зиянкес жәндіктермен ұяшықтарын 1-ші мәрте жер үсті «Диурон» улы химиялық тәсілмен жою жұмыстары жүргізілген. Қолданылған инсектицидтің әсерін анықтау мақсатында қарағаш ағаштарының зиянкестерінің жойылу процессін №10 орам 11, 13, 15, 16, 17, 19, 22, 23, 25-28 телімдері, №38 орам 1 телім, №40 орам 2 телім, №42 орам 6, 7, 9, 12 телімдері, №44 орам 4, 10 телімдерінде бақылау жұмыстарын жүргіздік. Нәтижесінде зиянкес жәндіктердің 73% жойылғаны анықталды.

Кесім жазылды.

Қолдары:

А.Мадиев

А.Көшекбаев

Қ.Тайкенов

А.Терекбаев

А.Баядинов

А.Барат

М.Мырзагулов

Орманның бүлінген учаскелерін қарап-тексеру актісі

1. Ұйым «Алакөл орман шарушылығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

Орманшылық Үшарал орам № 44

телім (учаске) 4,10.

орман қорының санаты

2. Екпенің сипаты: мемлекеттік қорғанштық ормандар.

құрамы 10В жасы 10

толымдылығы 0,4 бонитеті 3

3. Бүліну байқалған алаң 11 гектар

4. Бүлінген ағаш тұқымдысы Қарағаш

5. Бүліну сипаты Жапырақтың зақымдалынуы

6. Бүліну дәрежесі -

7. Зиянкестің, аурудың немесе бүлінуге душар еткен басқа да себептердің атауы Жаламан мүркөбелегі

8. Жәндіктердің даму фазасы: жұмыртқалар, дернәсілдер (күрттар), қуыршақтар, ересек жәндіктер дернәсілдер (күрттар),

9. Ұялау тығыздылығы 1200-1400 дана бір ағашта

(бір өлшем бірлігіне шаққанда зиянкестер саны: шаршы метр, бір ағаш)

10. Қажет етілетін іс-шаралар химиялық препарат

11. Байқалған күні 08 мамыр 2025 жыл

2025 жылғы "13" мамыр

(тексеру күні)

Үшарал орманшылығының орманшысы: Терекбаев А.Ү.

Орманның бүлінген учаскелерін қарап-тексеру актісі

1. Ұйым «Алакөл орман шарушылығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

Орманшылық Үшарал орам № 42

телім (учаске) 6,7,9,12.

орман қорының санаты

2. Екпенің сипаты: мемлекеттік көрғанштық ормандар.

құрамы 10В жасы 10

толымдылығы 0,4 бонитеті 5

3. Бүліну байқалған алаң 3,8 гектар

4. Бүлінген ағаш тұқымдысы Қарағаш

5. Бүліну сипаты Жапырақтың зақымдалынуы

6. Бүліну дәрежесі -

7. Зиянкестің, аурудың немесе бүлінуге душар еткен басқа да

себептердің атауы Жаламан мүркөбелегі

8. Жәндіктердің даму фазасы: жұмыртқалар, дернәсілдер (құрттар),

қуыршақтар, ересек жәндіктер дернәсілдер (құрттар),

9. Ұялау тығыздылығы 1200-1400 дана бір ағашта

(бір өлшем бірлігіне шаққанда зиянкестер саны: шаршы метр, бір ағаш)

10. Қажет етілетін іс-шаралар химиялық препарат

11. Байқалған күні 08 мамыр 2025 жыл

2025 жылғы "13" мамыр

(тексеру күні)

Үшарал орманшылығының орманшысы: Терекбаев А.Ұ.

6-қосымша
Нысан

Орманның бүлінген учаскелерін қарап-тексеру актісі

1. Ұйым **«Алакөл орман шарушылығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі**

Орманшылық **Үшарал орам № 40**

телім (учаске) **2.**

орман қорының санаты

2. Екпенің сипаты: **мемлекеттік қорғанштық ормандар.**

құрамы **10В** жасы **40**

толымдылығы **0,4** бонитеті **5**

3. Бүліну байқалған алаң **3,0** гектар

4. Бүлінген ағаш тұқымдысы **Қарағаш**

5. Бүліну сипаты **Жапырақтың зақымдалынуы**

6. Бүліну дәрежесі -

7. Зиянкестің, аурудың немесе бүлінуге душар еткен басқа да
себептердің атауы **Жаламан мұрқобелегі**

8. Жәндіктердің даму фазасы: жұмыртқалар, дернәсілдер (құрттар),
қуыршақтар, ересек жәндіктер **дернәсілдер (құрттар),**

9. Ұялау тығыздылығы **1200-1400 дана бір ағашта**

(бір өлшем бірлігіне шаққанда зиянкестер саны: шаршы метр, бір ағаш)

10. Қажет етілетін іс-шаралар **химиялық препарат**

11. Байқалған күні **08 мамыр 2025 жыл**

2025 жылғы "13" мамыр

(тексеру күні)

Үшарал орманшылығының орманшысы: **Терекбаев А.Ү.**

Орманның бүлінген учаскелерін қарап-тексеру актісі

1. Ұйым «Алакөл орман шарушылығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
Орманшылық Үшарал орам № 10
телім (учаске) 11,13,15,16,17,19,22-28,30,31.
орман қорының санаты
 2. Екпенің сипаты: егістік және топырақ ормандар.
құрамы 10В жасы 15
толымдылығы 0,6 бонитеті 3
 3. Бүліну байқалған алаң 34,2 гектар
 4. Бүлінген ағаш тұқымдысы Қарағаш
 5. Бүліну сипаты Жапырақтың зақымдалынуы
 6. Бүліну дәрежесі -
 7. Зиянкестің, аурудың немесе бүлінуге душар еткен басқа да себептердің атауы Жаламан мүркөбелегі
 8. Жәндіктердің даму фазасы: жұмыртқалар, дернәсілдер (кұрттар),
куыршақтар, ересек жәндіктер дернәсілдер (кұрттар),
 9. Ұялау тығыздылығы 1200-1400 дана бір ағашта
(бір өлшем бірлігіне шаққанда зиянкестер саны: шаршы метр, бір ағаш)
 10. Қажет етілетін іс-шаралар химиялық препарат
 11. Байқалған күні 08 мамыр 2025 жыл
2025 жылғы "13" мамыр
(тексеру күні)
- Үшарал орманшылығының орманшысы: Терекбаев А.Ү.

б-қосымша
Нысан

Орманның бүлінген учаскелерін қарап-тексеру актісі

1. Ұйым «Алакөл орман шарушылығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
Орманшылық Ұшарал орам № 38

телім (учаске) 1.

орман қорының санаты

2. Екпенің сипаты: егістік қорғанштық ормандар.

кұрамы 10В жасы 5

толымдылығы 0,3 бонитеті 5

3. Бүліну байқалған алаң 48,0 гектар

4. Бүлінген ағаш тұқымдысы Қарағаш

5. Бүліну сипаты Жапырақтың зақымдалынуы

6. Бүліну дәрежесі -

7. Зиянкестің, аурудың немесе бүлінуге душар еткен басқа да
себептердің атауы Жаламан мүрқобелегі

8. Жәндіктердің даму фазасы: жұмыртқалар, дернәсілдер (құрттар),
қуыршақтар, ересек жәндіктер дернәсілдер (құрттар),

9. Ұялау тығыздылығы 100-1300 дана бір ағашта

(бір өлшем бірлігіне шаққанда зиянкестер саны: шаршы метр, бір ағаш)

10. Қажет етілетін іс-шаралар химиялық препарат

11. Байқалған күні 08 мамыр 2025 жыл

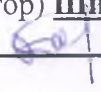
2025 жылғы "13" мамыр

(тексеру күні)

Ұшарал орманшылығының орманшысы: Терекбаев А.Ұ.

Терекбаев

**Орман зиянкестері мен ауруларының пайда болуы
туралы жерден дабыл қағу парағы**

1. Ұйым «Алакөл орман шаруашылығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
 2. Орманшылық Ушарал
 3. Орам № 10
 4. Телім (учаске) 11,13,15,16,17,19,22,23,25,26,27,28,30,31.
 5. Екпелерде 34,2 гектар, жас екпелерде ____ - ____ гектар,
тұқымбақтарда ____ - ____ гектар алаңда.
 6. Жаламан мүрқобелегі ошақтрын анықталды
 7. Бүлінген ағаш тұқымдылары: Қарағаш
- Хабарлаған: орман күтуші (инспектор) Шибин Н.Н. (қолы)
- Орман шебері Барат А. (қолы)
- 2025 жылғы «08» мамыр

Ескертпе: Хабарлама зиянкестер мен аурулардың, сондай-ақ орманның бүлінуі мен құрғап қалуының байқалған көріністері жеке сипат алмайтын барлық жағдайларда беріледі.

**Орман зиянкестері мен ауруларының пайда болуы
туралы жерден дабыл қағу парағы**

1. Ұйым «Алакөл орман шаруашылығы» көммуналдық мемлекеттік мекемесі

2. Орманылық Ушарал

3. Орам № 38

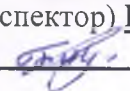
4. Телім (учаске) 1.

5. Екпелерде 48,0 гектар, жас екпелерде ____ - ____ гектар,
тұқымбақтарда ____ - ____ гектар аланда.

6. Жаламан мүркөбелегі ошақтрын анықталды

7. Бүлінген ағаш тұқымдылары: Қарағаш

Хабарлаған: орман күтуші (инспектор) Базекенов А (қолы)

Орман шебері Баяндинов А. (қолы)

2025 жылғы «13» мамыр

Ескертпе: Хабарлама зиянкестер мен аурулардың, сондай-ақ орманның бүлінуі мен құрғап қалуының байқалған көріністері жеке сипат алмайтын барлық жағдайларда беріледі.

Орман зиянкестері мен ауруларының пайда болуы
туралы жерден дабыл қағу парағы

1. Ұйым «Алакөл орман шаруашылығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2. Орманшылық Ушарал
3. Орам № 40
4. Телім (учаске) 2.
5. Екпелерде 3,0 гектар, жас екпелерде ____ - ____ гектар,
тұқымбақтарда ____ - ____ гектар алаңда.
6. Жаламан мүркөбелегі ошақтрын анықталды
7. Бүлінген ағаш тұқымдылары: Қарағаш
Хабарлаған: орман күтуші (инспектор) Оспанов Б. (қолы)
Орман шебері Мырзагүлов М. (қолы)
2025 жылғы «08» мамыр

Ескертпе: Хабарлама зиянкестер мен аурулардың, сондай-ақ орманның бүлінуі мен құрғап қалуының байқалған көріністері жеке сипат алмайтын барлық жағдайларда беріледі.

Орман зиянкестері мен ауруларының пайда болуы
туралы жерден дабыл қағу парағы

1. Ұйым «Алакөл орман шаруашылығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2. Орманшылық Ушарал
3. Орам № 42
4. Телім (учаске) 6,7,9,12.
5. Екпелерде 3,8 гектар, жас екпелерде ____ - ____ гектар,
тұқымбақтарда ____ - ____ гектар алаңда.
6. Жаламан мұрқобелегі ошақтрын анықталды
7. Бүлінген ағаш тұқымдылары: Қарағаш
Хабарлаған: орман күтуші (инспектор) Базекенов А. (қолы)
Орман шебері Мырзагүлов М. (қолы)
2025 жылғы «08» мамыр

Ескертпе: Хабарлама зиянкестер мен аурулардың, сондай-ақ орманның бүлінуі мен құрғап қалуының байқалған көріністері жеке сипат алмайтын барлық жағдайларда беріледі.

Орман зиянкестері мен ауруларының пайда болуы
туралы жерден дабыл қағу парағы

1. Ұйым «Алакөл орман шаруашылығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

2. Орманшылық Ушарал

3. Орам № 44

4. Телім (учаске) 4,10.

5. Екпелерде 11 гектар, жас екпелерде ____ - ____ гектар,
тұқымбақтарда ____ - ____ гектар алаңда.

6. Жаламан мүрқобелегі ошақтрын анықталды

7. Бүлінген ағаш тұқымдылары: Қарағаш

Хабарлаған: орман күтуші (инспектор) Мұхметжанов К. (қолы)

Орман шебері Мырзагүлов М. (қолы)

2025 жылғы «08» мамыр

Ескертпе: Хабарлама зиянкестер мен аурулардың, сондай-ақ орманның бүлінуі мен құрғап қалуының байқалған көріністері жеке сипат алмайтын барлық жағдайларда беріледі.